

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1654285_RegNr_3K-3-423-687/2018

<http://www.infolex.lt/tp/1654285>

Santrauka:

Antstolis prašė skirti skolininkės (BUAB) administratorės (UAB) vadovui baudą už antstolio reikalavimo nevykdymą. Pirmosios instancijos teismas pareiškimą tenkino iš dalies, o apeliacinės instancijos teismas - atmetė. Antstolis pateikė kasacinį skundą.

LAT nurodė, kad tais atvejais, kai įsiteisėjo ir tapo vykdytinas teismo sprendimas priteisti iš skolininko išlaidų ir nuostolių atlyginimą tik po to, kai įsiteisėjo teismo nutartis iškelti bankroto bylą tam skolininkui, taikytinas CPK 626 str. 1 d. 3 p., pagal kurį antstolis privalo sustabdyti vykdomąją bylą, iškėlus skolininkui bankroto bylą, ir vykdomąjį dokumentą persiųsti bankroto bylą iškėlusiam teismui. Kreditoriaus reikalavimai įmonei, kurių nepatenkino antstolis, yra tenkinami ĮBĮ nustatyta tvarka (ĮBĮ 18 str. 1 d.). Nagrinėjamoje byloje skolininkei UAB'ei bankroto byla iškelta 2014-04-22 nutartimi, antstolis vykdė teismo 2016 m. išduotus vykdomuosius raštus, todėl jis turėjo sustabdyti vykdomąją bylą ir ją perduoti bankroto bylą iškėlusiam teismui. Kadangi antstolis negalėjo vykdyti išieškojimo iš BUAB turto vykdomosiose bylose, o kreditorės reikalavimo teisę į priteistų išlaidų atlyginimą turėjo būti įgyvendinama laikantis ĮBĮ 33–36 str. nustatytos tvarkos, priėmęs vykdyti vykdomuosius dokumentus, antstolis negalėjo priimti patvarkymų dėl šios skolos išieškojimo, o patvarkymais įpareigodamas skolininkę pateikti informaciją, antstolis viršijo įgaliojimus, apeliacinės instancijos teismas pagrįstai sprendė už tokių antstolio patvarkymų nevykdymą neskirti skolininkės BUAB bankroto administratorės vadovui baudą.

LAT paliko galioti apeliacinės instancijos teismo nutartį.

Procesinio sprendimo kategorijos:
3.4.3.11; 3.5.8.1; 3.5.26
(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

N U T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2018 m. lapkričio 8 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Janinos Januškienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja) ir Dalios Vasarienės, teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **pareiškėjo antstolio D. T. ir suinteresuoto asmens restruktūrizuojamos uždarnosios akcinės bendrovės „KRK Baltic“** kasacinius skundus dėl Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 8 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjo antstolio D. T. pareiškimą dėl baudos už antstolio reikalavimo nevykdymą skyrimo uždarnosios akcinės bendrovės „Pirmas administratorių biuras“ vadovui J. U.; suinteresuoti asmenys: bankrutuojanti uždaroji akcinė bendrovė „SK Baltic“, restruktūrizuojama uždaroji akcinė bendrovė „KRK Baltic“, V. G.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių, ar antstolis turi teisę atlikti išieškojimą pagal vykdomąjį dokumentą iš skolininkės bankrutuojančios įmonės, kurios prievolė sumokėti skolą atsirado po bankroto bylos iškėlimo, ir skola pagal įsiteisėjusį ir vykdytiną teismo sprendimą priteista išieškoti iš įmonės bankroto administravimo lėšų, taip pat dėl baudos už antstolio reikalavimų nevykdymą skyrimo, aiškinimo ir taikymo.
2. Pareiškėjas antstolis D. T. prašė skirti UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovui J. U. 300 Eur baudą už kiekvieną antstolio reikalavimo nevykdymo dieną.
3. Pareiškime antstolis D. T. nurodė, kad antstolio kontoroje vykdomi Vilniaus miesto apylinkės teismo ir Vilniaus apygardos teismo išduoti vykdomieji dokumentai Nr. 2-5630-155/2015 ir B2-1526-794/2016 dėl skolų išieškojimo iš BUAB „SK Baltic“ išieškotojos RUAB „KRK Baltic“ naudai. BUAB „SK Baltic“ administratoriumi teismas paskyrė bankroto administratorę UAB „Pirmas administratorių biuras“. Antstolis nurodė, kad iš 2016 m. rugsėjo 13 d. AB „Swedbank“ sąskaitos išrašų matyti, kad iš BUAB „SK Baltic“ sąskaitos 2016 m. gegužės 26 d. buvo išgryninta 10 000 Eur. Apeliacinės instancijos teismo sprendimas priimtas 2016 m. kovo 22 d., todėl, anot pareiškėjo, bankroto administratorė UAB „Pirmas administratorių biuras“ turėjo visas galimybes atsiskaityti su kreditoriumi, tačiau sąmoningai nevykdė sprendimo. 2016 m. liepos 28 d. patvarkymu bankroto administratorė įpareigota pateikti informaciją apie turimą turtą.

2016 m. rugpjūčio 17 d. antstolio kontoroje gautas atsakymas dėl informacijos pateikimo, tačiau atsakyme nebuvo pateikta visa antstolio prašoma informacija ir 2016 m. rugpjūčio 19 d. pakartotiniu patvarkymu bankroto administratorė dar kartą įpareigota pateikti informaciją apie įmonės turtą. Pagal vykdomojoje byloje surinktą informaciją nebuvo aišku apie išgrynintų lėšų panaudojimą, šių lėšų likutį, nebuvo pateikta informacija apie kitas bankroto administravimo metu gautas lėšas, šių lėšų paskirstymą kreditorių interesų ir administravimo sąnaudoms dengti, todėl 2017 m. gegužės 5 d. patvarkymu bankroto administratorė dar kartą įpareigota pateikti informaciją, tačiau informacija antstoliui ir vėl nepateikta.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

4. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2017 m. lapkričio 21 d. nutartimi antstolio pareiškimą tenkino iš dalies. Teismas skyrė UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovui J. U. 200 Eur baudą už antstolio D. Traigio reikalavimų nevykdymą.
5. Teismas nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 616 straipsnio 1 dalį, vykdymo procese nustatytais atvejais kalti asmenys už proceso pažeidimus gali būti baudžiami pinigine bauda arba areštu CPK 106, 108 straipsniuose nustatyta tvarka. Asmeniui, kuris nevykdo antstolio reikalavimo ar kitaip kliudo antstoliui vykdyti vykdomuosius dokumentus, teismas gali skirti iki 300 Eur baudą už kiekvieną nevykdymo ar kliudymo dieną (CPK 585 straipsnio 2 dalis). Jeigu antstolio reikalavimo nevykdo ar kitaip antstoliui vykdyti vykdomuosius dokumentus kliudo juridinis asmuo, baudą teismas gali skirti juridinio asmens vadovui arba kitam už sprendimo įvykdymą atsakingam asmeniui (CPK 585 straipsnio 3 dalis).
6. Iš teismui pateiktų vykdomųjų bylų Nr. 0241/16/00963 ir 0241/16/02069 matyti, kad antstolis D. Traigys vykdo Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016 m. gegužės 3 d. išduotą vykdomąjį raštą Nr. 2-15630 ir Vilniaus apygardos teismo 2016 m. lapkričio 10 d. išduotą vykdomąjį raštą Nr. B2-1526-794/2016 dėl 270 Eur ir 490 Eur bylinėjimosi išlaidų skolos išieškojimo iš skolininkės BUAB „SK Baltic“ bankroto administravimui skirtų lėšų išieškotojos RUAB „KRK Baltic“ naudai.
7. Antstolio kontoroje 2016 m. liepos 28 d. patvarkymu UAB „Pirmas administratorių biuras“ buvo įpareigota per 5 dienas pateikti visą informaciją apie įmonei priklausantį turtą, buvimo vietą ir kt. duomenis. Šis patvarkymas dėl informacijos pateikimo buvo įteiktas 2016 m. rugpjūčio 7 d. Kadangi 2016 m. rugpjūčio 17 d. antstolio kontoroje gautame atsakyme buvo pateikta ne visa antstolio prašoma informacija, todėl 2016 m. rugpjūčio 19 d. antstolis priėmė pakartotinį patvarkymą, kuriuo pakartotinai įpareigojo bankroto administratorę pateikti reikalaujamą informaciją. Patvarkymas įteiktas 2016 m. rugpjūčio 25 d. Antstolis dar kartą 2017 m. gegužės 5 d. patvarkymu įpareigojo bankroto administratorę pateikti informaciją. Patvarkymas įteiktas 2017 m. gegužės 10 d. Antstolis nurodė, kad iki šiol reikalavimas nėra įvykdytas. Teismas kritiškai vertino UAB „Pirmas administratorių biuras“ atsiliepime į ieškinį pateiktus argumentus, kad antstoliui buvo pateikta visa išieškojimui reikalinga informacija, nes byloje pateikti duomenys įrodo priešingai – antstolis priėmė net 3 patvarkymus, siekdamas gauti reikalingą informaciją.
8. UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovas, nevykdydamas antstolio reikalavimų, sutrukdė antstoliui per kiek įmanoma trumpesnę laiką ir kuo ekonomiškiau įvykdyti vykdomąjį dokumentą, nesuteikė antstoliui būtinos vykdomiesiems dokumentams vykdyti informacijos. Antstolio teisėtų reikalavimų privalomumas (CPK 585, 645 straipsniai) reiškia tai, kad įstatymas nesuteikia teisės asmeniui, kurio atžvilgiu atitinkami dokumentai yra priimti, pasirinkti, ar jis vykdys atitinkamus teismo ar antstolio reikalavimus.

9. UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovo J. U. atsiliepime išdėstyti argumentai dėl to, kad J. U. jokių bankroto procedūrų bendrovei „SK Baltic“ nevykdė, nes bankroto byloje buvo paskirtas įgaliotas asmuo V. G., kuris nuo pat bankroto pradžios vykdė visas administravimo procedūras, ir negali atsakyti už įgaliotos bankroto administratorės atliekamas bankroto procedūras, atmetini, nes byloje nustatyta, jog UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovas yra J. U. CPK 585 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu antstolio reikalavimo nevykdo ar kitaip antstoliui vykdyti vykdomuosius dokumentus kliudo juridinis asmuo, baudą teismas gali skirti juridinio asmens vadovui arba kitam už sprendimo įvykdymą atsakingam asmeniui. Byloje nėra pateiktų duomenų apie tai, kad laikotarpiu nuo 2017 m. gegužės 10 d., t. y. kai UAB „Pirmas administratorių biuras“ buvo įteiktas 2017 m. gegužės 5 d. patvarkymas, kuriuo BUAB „SK Baltic“ administratorė UAB „Pirmas administratorių biuras“ buvo įpareigota per 5 dienas įvykdyti patvarkyme nurodytus reikalavimus, už juridinio asmens UAB „Pirmas administratorių biuras“ veiklą buvo atsakingas kitas asmuo, todėl laikytina, kad antstolio reikalavimo nevykdė UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovas J. U.
10. Sprendžiant dėl konkretaus baudos dydžio bei termino, taip pat vertintinas išieškamos sumos dydis, pažeidimo pobūdis ir jo pasekmės, pažeidimo laikotarpis. Baudos esminis tikslas yra drausminantis poveikis, kuris yra nukreiptas į ateitį, siekiant, kad pažeidimas nesikartotų ateityje. Atsižvelgdamas į pažeidimo pobūdį, pažeidimo tęstinumą, išieškomą sumą, taip pat įvertinęs tai, kad byloje nėra duomenų, jog UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovas už antstolio reikalavimų nevykdymą buvo baustas anksčiau, teismas skyrė UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovui J. U. 200 Eur baudą (CPK 585 straipsnio 2 dalis).
11. Bylą pagal pareiškėjo J. U. atskirąjį skundą išnagrinęjęs Vilniaus apygardos teismas 2018 m. kovo 8 d. nutartimi Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017 m. lapkričio 21 d. nutartį panaikino ir antstolio D. Traigio pareiškimą dėl baudos skyrimo už antstolio reikalavimo nevykdymą UAB „Pirmas administratorių biuras“ vadovui J. U. atmetė.
12. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad CPK 585 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog antstolio reikalavimo privalomumo išimtis gali nustatyti įstatymai. Tai reiškia, kad įstatymais gali būti apribota ir nustatyta, jog konkretus asmuo neprivalo vykdyti antstolio reikalavimų, arba įstatymo pagrindu dėl to gali būti nuspręsta teismo. Taikant atsakomybę už neteisėtus veiksmus pagal CPK 585 straipsnio 2 dalį turi būti nustatyta asmens kaltė kaip atsakomybės pagrindas. Asmuo gali būti nepripažintas kaltu, jei atsisakė vykdyti reikalavimus dėl svarbių priežasčių.
13. Įstatyme nurodytiems asmenims pateikus teismui pareiškimą dėl bankroto bylos įmonei iškelimo ir teismui jį priėmus, pradeda galioti Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme (toliau – ĮBĮ) įtvirtinti draudimai, susiję su bankrutuojančios įmonės finansinių prievolių vykdymu ir galimybe išieškoti skolas iš įmonei priklausančio turto. Šios normos esmė – sustabdyti visus vykdymo veiksmus, susijusius su išieškojimu iš skolininko (įmonės, kuriai keliama bankroto byla) turto, taip užtikrinant, kad skolininko, jeigu jam bus iškelta bankroto byla, visų kreditorių reikalavimai bus tenkinami ĮBĮ nustatyta tvarka (ĮBĮ 35 straipsnis). Bankroto bylos nagrinėjimo stadijoje teismas perima iš antstolių vykdomuosius dokumentus, pagal kuriuos vykdomi išieškojimai iš įmonės, kuriai iškelta bankroto byla (ĮBĮ 10 straipsnio 4 dalies 4 punktas, 18 straipsnio 1 dalis), ir antstolis jokių vykdymo veiksmų esant iškeltai bankroto bylai atlikti negali (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-369-421/2015).
14. Nurodytomis įstatymo nuostatomis antstolis nesivadovavo, o priėmė vykdomąjį dokumentą vykdyti jau esant skolininkei iškeltai bankroto bylai. Vykdydamas išieškojimo veiksmus antstolis išsiuntė raginimą bankrutuojančios įmonės administratoriui, kad ši sprendimą įvykdytų geruoju, areštavo bankrutuojančios įmonės turtą, apskaičiavo vykdymo išlaidas, nurašė dalį išieškomo reikalavimo iš bankrutuojančios įmonės sąskaitos, prašė pateikti informaciją apie

bankrutuojančios įmonės turimą turtą, o nustatęs, kad pateikta informacija antstoliui nėra pakankama, kreipėsi į teismą dėl baudos.

15. Pagal ĮBĮ 14 straipsnio 1 dalies 1 punktą nuo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo nei įmonės kreditorius, nei kitas asmuo neturi teisės perimti bankrutuojančiai įmonei priklausančio turto ar lėšų kitaip, negu nustatyta šio įstatymo. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje išaiškinta, kad CPK reglamentuotas vykdymo procesas yra savarankiškas nuo bankroto proceso, o ĮBĮ yra nustatyta išbaigta ir funkcionuojanti savarankiškai nuo CPK reglamentuoto vykdymo proceso, bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės turto pardavimo ir kreditorių reikalavimų tenkinimo sistema, kurioje šio įstatymo priskiriamas funkcijas atlieka įmonės administratorius (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-372/2009).
16. Įmonės bankroto administravimo išlaidos, į kurias įgyja teisę kreditorius po bankroto bylos iškėlimo, išieškomos ne CPK nustatyta tvarka, bet jos kreditoriui sumokamos ĮBĮ 36 straipsnio nustatyta tvarka, t. y. pirmiau už kitus kreditorius, neturinčius teisės į tokio pobūdžio išlaidų atlyginimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-112/2011). Nors pagal CPK nuostatas vykdomųjų dokumentų vykdymo funkcijas atlieka antstolis (Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 2 straipsnio 1 dalis, CPK 650 straipsnis), tačiau CPK 626 straipsnio 3 punktas nustato, kad antstolis privalo sustabdyti vykdomąją bylą, kai skolininkui iškeliama bankroto byla. Taigi tenkinant bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės kreditorių reikalavimus turi būti taikomos ne CPK normos, o ĮBĮ 33–36 straipsnių nuostatos, reglamentuojančios kreditorių reikalavimų tenkinimo tvarką.
17. ĮBĮ nuostatos nenustato antstoliui teisės vykdyti išieškojimą iš bankrutuojančios įmonės turto, nes šio įstatymo priskirtas kreditorių reikalavimų tenkinimo funkcijas atlieka įmonės bankroto administratorius. Antstolis negalėjo vykdyti išieškojimo iš BUAB „SK Baltic“ turto vykdomosiose bylose, o BUAB „SK Baltic“ reikalavimo teisė turėjo būti įgyvendinama laikantis ĮBĮ 33–36 straipsniuose nustatytos tvarkos.
18. Antstolis jau vykdomojo dokumento priėmimo stadijoje privalėjo įvertinti, ar nėra akivaizdžių kliūčių priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti (CPK 651 straipsnio 1 dalis). Nustatęs, kad išieškojimas iš bankrutuojančios įmonės CPK nustatyta tvarka nėra galimas, antstolis privalėjo atsisakyti priimti vykdomąjį dokumentą pagal CPK 651 straipsnio 2 dalies 8 punkto nuostatas. Kadangi Vilniaus miesto apylinkės teismo ir Vilniaus apygardos teismo išduoti vykdomieji raštai buvo priimti vykdyti pažeidžiant CPK 651 straipsnį, antstolio reikalavimas šioje byloje pateikti informaciją apie bankrutuojančios įmonės turtą negali būti laikomas teisėtu ir vykdytinu. Bauda už šio patvarkymo nevykdymą taip pat negalėjo būti skiriama.

III. Kasacinių skundų ir atsiliepimo į juos teisiniai argumentai

19. Kasaciniu skundu pareiškėjas antstolis D. Traigys prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 8 d. nutartį ir palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017 m. lapkričio 21 d. nutartį. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
  - 19.1. Apeliacinės instancijos teismas ginčo klausimą išsprendė netinkamai aiškindamas ir taikydamas ĮBĮ nuostatas, todėl priėmė neteisėtą ir nepagrįstą nutartį. Teismas, taikydamas ĮBĮ, vadovavosi siauriamuoju aiškinimu, neatsižvelgė į vykdomųjų dokumentų turinį, bankrutuojančios įmonės statusą ir prievolės atsiradimą po bankroto bylos iškėlimo, formaliai įvertino bylos aplinkybes, nesigilindamas į ginčo esmę. Tą patvirtina ir teismų

praktika, kuria jau buvo pripažinta, kad antstolis gali priimti vykdyti teismo išduotą vykdomąjį dokumentą dėl išieškojimo iš bankrutuojančios įmonės administravimo išlaidų.

- 19.2. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. sausio 31 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-81/2011 konstatuota, kad ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punktą, kuriuo draudžiama įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą išieškoti skolas iš bankrutuojančios įmonės, netaikytinas prievolėms, atsiradusioms po bankroto bylos iškėlimo ir susijusioms su bankroto procedūrų vykdymu. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. birželio 26 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-301/2009 nurodyta, kad bankrutuojančios įmonės statusas nepanaikina ir neriboja bankrutuojančios įmonės civilinės atsakomybės pagal prievolės, atsiradusias po bankroto bylos iškėlimo, nes iškėlus bankroto bylą įmonė, atstovaujama profesionalaus bankroto administratoriaus, toliau vykdo ar sudaro naujus sandorius, reikalingus bankroto procedūroms vykdyti (ĮBĮ 17 straipsnis), tokių sandorių šalys laikytinos lygiateisėmis. Kasacinis teismas taip pat yra konstatavęs, kad ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punkto nuostatos netaikytinos prievolėms, atsiradusioms po bankroto bylos iškėlimo ir susijusioms su bankroto procedūrų vykdymu; bankrutuojančios įmonės statusas tokiu atveju nepanaikina ir neriboja bankrutuojančios įmonės civilinės atsakomybės pagal prievolės, atsiradusias po bankroto bylos iškėlimo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-301/2009; 2011 m. sausio 31 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-81/2011).
- 19.3. Skundžiamoje nutartyje teismas nurodė, kad ĮBĮ normos daro poveikį ne tik bylos nagrinėjimui ir sprendimų priėmimui, bet ir vykdymo procesui, tačiau nepagrįstai konstatavo, kad antstolis neturėjo teisės priimti vykdyti Vilniaus miesto apylinkės teismo ir Vilniaus apygardos teismo išduotų vykdomųjų dokumentų, kuriuose nurodoma, kad skola išieškoma iš bankroto administravimo išlaidoms skirtų lėšų. Atsižvelgiant į pirmiau nurodytą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą praktiką ir į tai, kad skolininko prievolė sumokėti skolą išieškotojui atsirado jau iškėlus bankroto bylą, išieškotojo padėtis negali būti tokia pati kaip kreditorių, kurių reikalavimai atsirado iki bankroto bylos iškėlimo, todėl išieškotojos RUAB „KRK Baltic“ reikalavimas turi būti tenkinamas ir gali būti išieškomas iš administravimo išlaidų, o priimtų įsiteisėjusių teismų procesinių sprendimų vykdymui ĮBĮ nuostatos netaikomos. Kasacine tvarka skundžiamos nutarties turinys rodo, kad bylą išnagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo teismų suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, vadovavosi siaurinauju aiškinimu, neatsižvelgė į vykdomųjų dokumentų turinį, bankrutuojančios įmonės statusą ir prievolės atsiradimą po bankroto bylos iškėlimo.
- 19.4. 2018 m. gegužės 28 d. UAB „Pirmas administratorių biuras“ antstoliui pateikė skundą, kuriuo prašė grąžinti išieškotas lėšas, tačiau kartu nurodė, kad išieškota 370,59 Eur suma turėjo būti skirta BUAB „SK Baltic“ bankroto administravimo išlaidoms dengti. Taip UAB „Pirmas administratorių biuras“ pripažino, kad antstolio išieškotos lėšos iš BUAB „SK Baltic“ yra administravimo išlaidos, iš kurių ir turi būti dengiama išieškotojai RUAB „KRK Baltic“ teismo priteista bylinėjimosi išlaidų suma, o antstolio procesiniai veiksmai bei reikalavimas pateikti informaciją yra teisėti, nes antstolis tinkamai nustatė išieškojimo objektą ir išieškojimą vykdė būtent iš administravimo lėšų, kaip ir nurodyta vykdomajame dokumente.
20. Kasaciniu skundu suinteresuotas asmuo (kreditorė) RUAB „KRK Baltic“ prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 8 d. nutartį ir palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017 m. lapkričio 21 d. nutartį. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
- 20.1. Skundžiamoje nutartyje Vilniaus apygardos teismas rėmėsi netinkamu precedentu, dėl to priėmė nepagrįstą nutartį, nes Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 25 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-369-421/2015 kilo ginčas, ar, iškėlus įmonei bankroto

bylą, jos kreditoriaus reikalavimo įvykdymui užtikrinti į antstolės depozitinę sąskaitą pervestos trečiojo asmens lėšos gali būti sumokamos kreditoriui, ar kreditoriaus reikalavimas bankrutuojančiai įmonei tenkintinas ĮBĮ nustatyta tvarka, kur vykdomoji byla dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo buvo pradėta iki bankroto bylos iškėlimo, o ją iškėlus antstolė sustabdė vykdomąją bylą. Šioje byloje nėra ginčo dėl nutarties dėl laikinųjų apsaugos priemonių vykdymo ir trečiųjų asmenų lėšų grąžinimo, kai vykdomoji byla pradėta iki bankroto bylos iškėlimo.

- 20.2. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. spalio 5 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-372/2009 išaiškinta, kad individualios įmonės bankroto proceso metu parduodamas įkeistas daiktas, kurio įkeitimu yra užtikrinti įmonės savininko, kaip privataus fizinio asmens, kreditorių reikalavimai, kurių jie nepareiškė įmonės bankroto byloje ir dėl šios priežasties iš lėšų, gautų pardavus įkeistą turta, šių kreditorių reikalavimai nebuvo patenkinti, o kreditoriai hipotekos neatsisako, hipotekos pasibaigimo pagrindai neatsiranda. Šioje byloje skolininkas nėra individuali įmonė, nėra individualios įmonės savininko įkeisto turto, nekilo ginčo nei dėl įkeisto turto pardavimo, nei dėl atsiskaitymo su kreditoriumi, kuris nėra bankrutavusios įmonės kreditorius.
- 20.3. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. kovo 15 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-112/2011 kilo klausimas, kokia tvarka turi būti vykdomos bankrutavusios įmonės piniginės prievolės, atsiradusios po bankroto bylos iškėlimo iš ikisutartinių santykių dėl bankroto procedūroms vykdyti reikalingų bankrutavusios įmonės turto pirkimo–pardavimo sandorių. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas minėtoje byloje pasisakė, kad toks kreditoriaus reikalavimas savo esme prilyginamas bankroto administravimo išlaidoms, kurias turi teisę gauti kreditorius, jam sumokant ĮBĮ 36 straipsnio nustatyta tvarka pirmiau už kitus kreditorius, neturinčius teisės į tokio pobūdžio išlaidų atlyginimą; taip pat kad antstolė pagrįstai atsisakė vykdyti išieškojimą CPK nustatyta tvarka, nes tokio kreditoriaus reikalavimas turi būti tenkinamas ĮBĮ 36 straipsnyje įtvirtinta tvarka. Tačiau minėtoje nutartyje nekilo ginčas dėl to, ar administratorius tinkamai vykdo ĮBĮ 36 straipsnyje įtvirtintą administravimo išlaidų paskirstymą, taip pat dėl to, ar tokiu atveju, kai administratorius, bankrutuojančioje įmonėje esant administravimui skirtu turto ir lėšų, nevykdo teismo sprendimo ir nesumoka kreditoriui, turinčiam teisę gauti sumas (laimėjusios bylą šalies patirtas bylinėjimosi išlaidas) iš šių lėšų, gali būti pradėti vykdymo veiksmai.
- 20.4. Jei Lietuvos Aukščiausiasis Teismas laikytų, kad, teismui priteisus tam tikras sumas kreditorių naudai iš bankroto administravimui skirtų lėšų ir administratoriui gera valia nevykdant teismo sprendimo (iš bankroto administravimui skirtų lėšų nemokant kreditoriams priteistų sumų, nors tam skirtu turto ir lėšų bankrutuojanti įmonė turi), jokie priverstinio vykdymo veiksmai negalimi, tuomet nėra nei teisės normos, nei mechanizmo, kaip kreditoriams apginti pažeistas teises ir atgauti lėšas.
- 20.5. Jei Lietuvos Aukščiausiasis Teismas laikytų, kad, esant iškeltai bankroto bylai, jokie priverstinio vykdymo veiksmai negalimi, pirmosios instancijos teismai turi žinoti, jog tokio pobūdžio bylose vykdomieji raštai negali būti išduodami (šiuo atveju teismas vykdomąjį raštą išdavė žinodamas, kad skolininkas – bankrutuojanti įmonė, iš kurios administravimo išlaidų turi būti atlyginamos laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidos). Antstoliai turi žinoti, kad jokių vykdymo veiksmų jie pradėti negali.
- 20.6. Jei vis dėlto Lietuvos Aukščiausiasis Teismas laikytų, kad, teismui priteisus tam tikras sumas kreditorių naudai iš bankroto administravimui skirtų lėšų ir administratoriui gera valia nevykdant teismo sprendimo (iš bankroto administravimui skirtų lėšų nemokant kreditoriams priteistų sumų), gali būti išduodamas vykdomasis raštas ir jis priverstinai

vykdomas antstolio, turi būti suformuota atitinkama aiški teisės aiškinimo taisyklė, svarbi tiek teismams, tiek antstoliams, tiek bankroto administratoriams ir kreditoriams.

- 20.7. ĮBĮ 10 straipsnio 4 dalies 4 punkte įtvirtinta išimtinė administratoriaus teisė valdyti, naudoti ir disponuoti įmonės turtu neužkerta kelio asmenims, kurių teises pažeidžia administratorius, valdydamas bankrutuojančios įmonės turta, imtis priverstinio vykdymo veiksmų pasitelkiant antstolį, nes, esant teismo sprendimui, kuriuo kreditoriui priteisiamos sumos iš bankroto administravimui skirtų lėšų, naujų skundų (ieškinių) dėl administratoriaus veiksmų pareiškimas reikštų CPK įtvirtinto teismo sprendimo privalomumo ir vykdytinumo (CPK 18 straipsnis) principo paneigimą. Jei yra teismo sprendimas, kuriuo nuspręsta, kad kreditorius turi gauti tam tikras sumas iš bankroto administravimui skirtų lėšų, toks sprendimas yra įsiteisėjęs, privalomas ir vykdytinas. Esant įsiteisėjusiam privalomam ir vykdytinam teismo sprendimui, antstolis turi teisę jį vykdyti, kai bankrutuojanti įmonė turi turto ir lėšų, skirtų administravimo išlaidoms, ir kai administratorius gera valia nevykdo teismo sprendimo, pažeidžia ĮBĮ 36 straipsnyje nustatytą tvarką.
- 20.8. ĮBĮ 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta pareiga antstoliams perduoti visus vykdomuosius dokumentus, kurie nebuvo įvykdyti iki bankroto bylos iškėlimo. Teismo sprendimams, kurie priimti bankroto administratoriui inicijavus teisminius procesus po bankroto bylos iškėlimo, negali būti taikoma ĮBĮ 18 straipsnio 1 dalis be papildomų išimčių ir negali reikšti bankrutuojančios įmonės ir bankroto administratoriaus visiškos atsakomybės išvengimo. Bankroto administratorius yra profesionalas, kuris, jei nepagrįstai pareiškia ieškinius ir dėl to tretieji asmenys patiria bylinėjimosi išlaidų, jei nevykdo teismo sprendimo, turi atsakyti. Tretiesiems asmenims dėl administratoriaus (bankrutuojančios įmonės) veiksmų atsiradusios išlaidos turi būti atlyginamos pirmiau už kitus kreditorius ir pasitelkiant antstolį.
- 20.9. Skundžiamos nutarties motyvai, kad, esant iškeltai bankroto bylai ir bankroto administratoriui nevykdant teismo sprendimo dėl lėšų kreditoriui iš bankroto administravimui skirtų lėšų išmokėjimo, CPK normos, reglamentuojančios vykdymo procesą, apskritai netaikomos, yra nepagrįsti, nes jie reiškia, jog: ĮBĮ 10 straipsnio 4 dalies 4 punktas bankroto administratoriui suteikia išimtinę, neribojamą ir nekontroliuojamą teisę; tokiu atveju administratorius gali pažeisti ĮBĮ 36 straipsnyje įtvirtintas normas, gali nevykdyti teismo sprendimų dėl sumų iš administravimui skirtų lėšų išmokėjimo kreditoriams, ir dėl to jam nekils jokia atsakomybė; yra paneigiama antstolio, kaip valstybės įgalioto asmens, funkcija vykdyti vykdomuosius dokumentus; nėra jokio teisinio mechanizmo, jokio teisinio poveikio priemonių priversti administratorių vykdyti teismo sprendimą neinicijuojant naujų teisminių ginčų (skundžiant administratoriaus administravimo išlaidų paskirstymą, reiškiant ieškinius dėl žalos atlyginimo ir kt.).
- 20.10. ĮBĮ 35, 36 straipsniai, be asmenų, kurių reikalavimai užtikrinti hipoteka, išskiria dvi grupes asmenų (kreditorių). Pirmoji grupė – asmenys (kreditoriai), kurių reikalavimai tenkinami iš bankroto administravimui skirtų lėšų (ĮBĮ 36 straipsnis). Tik patenkinus šių asmenų (kreditorių) reikalavimus, galima tenkinti kitų kreditorių reikalavimus (ĮBĮ 35 straipsnis). Bankrutuojančiai įmonei turint lėšų ir administratoriui gera valia nevykdant teismo sprendimo, sistemškai aiškinant ĮBĮ 10 straipsnio 4 dalies 4 punktą, 18 straipsnio 1 dalį, antstolis turi teisę priverstinai vykdyti išieškojimą iš bankroto administravimui skirtų lėšų. Kreditorių teisės ir interesai nebus pažeisti (tai iš anksto numatytos lėšos, kurių sumos gali būti kreditorių keičiamos), nebus paneigta ĮBĮ 36 straipsnyje įtvirtinta administravimo išlaidų kompensavimo tvarka, taip pat nebus paneigti teismo sprendimo privalomumo bei vykdytinumo principai.
- 20.11. Dėl to, kas išdėstyta, yra aktualu suformuoti teismų praktiką nagrinėjimu klausimu dėl antstolio teisės priverstinai vykdyti teismo sprendimus, kuriais kreditoriaus naudai

priteistos lėšos iš administravimui skirtų lėšų, kai administratorius, bankrutavusiai įmonei turint turto ir lėšų, skirtų administravimo išlaidoms padengti, pažeisdamas ĮBĮ 36 straipsnį, nevykdo teismo sprendimo. Atitinkamai antstolis, vykdydamas tokio pobūdžio teismo sprendimą, turi teisę prašyti teismo skirti bankroto administratoriui baudą už antstolio patvarkymų pateikti informaciją apie turimą ir lėšas nevykdymą.

21. Atsiliepimu į kasacinius skundus UAB „Pirmas administratorių biuras“ direktorius J. U. prašo atmesti kasacinius skundus, palikti nepakeistą Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 8 d. nutartį. Atsiliepime nurodoma:

21.1. Vadovaudamasis CPK 626 straipsnio 1 dalies 3 punktu bei 651 straipsniu, ĮBĮ 10 straipsnio 4 dalies 4 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi, 36 straipsniu, antstolis privalo atsisakyti priimti vykdomąjį dokumentą ir bet kokie vykdymo veiksmai negali būti atliekami, jeigu skolininkas yra bankrutuojanti (bankrutavusi) bendrovė. Kai skolininkui yra iškelta bankroto byla, visi kreditorių reikalavimai yra vykdomi ĮBĮ nustatyta tvarka ir priemonėmis.

21.2. Vienas iš teismo bankroto proceso ypatumų yra tas, kad bankrutuojančios, bankrutavusios įmonės turtui valdyti, naudoti ir juo disponuoti, taip pat šio turto apsaugai užtikrinti teismas paskiria administratorių (ĮBĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 ir 4 punktai). Bankroto procese yra nustatyti net keli bankroto administratoriaus veiklą kontroliuojantys subjektai: kreditorių susirinkimas, bankroto bylą nagrinėjantis teismas bei Vyriausybės įgaliota institucija (Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo priežiūros tarnyba).

21.3. ĮBĮ 23 straipsnio 3 punktas nustato, kad kreditorių susirinkimas turi teisę nagrinėti kreditorių skundus dėl administratoriaus veiksmų; 4 punktas nustato, kad kreditorių susirinkimas turi teisę reikalauti, jog administratorius pateiktų savo veiklos ataskaitas. Įstatyme vienareikšmiškai suformuluota, kad būtent kreditorių susirinkimas nagrinėja kreditorių skundus dėl įmonės administratoriaus veiksmų. Būtent kreditorių susirinkimas pagal savo paskirtį sprendžia klausimus dėl įmonės veiklos tęstinumo, ginčus, kurie susiję su kreditoriais, jų teisių užtikrinimu, kontroliuoja bankroto administratoriaus veiklą (ĮBĮ 23 straipsnis). Taigi, bankroto administratorius yra atskaitingas kreditorių susirinkimui, todėl kreditorius su skundu dėl administratoriaus veiksmų (neveikimo) visų pirma turėjo kreiptis į kreditorių susirinkimą ir skųsti teismui galėjo tik jį netenkinantį kreditorių susirinkimo nutarimą. Pažymėtina, kad kreditorių susirinkimo nutarimai bankroto administratoriui yra privalomi vykdyti. ĮBĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktas nustato, kad bankroto administratorius vykdo kitus teismo ir (ar) kreditorių susirinkimo bei komiteto sprendimus. Kreditorių susirinkimui neapgynus kreditoriaus interesų ir netenkinus pateikto skundo, kreditorius turi teisę apskųsti tokį nutarimą bankroto bylą nagrinėjančiam teismui ir teismas priima nutartį, kuri taip pat privaloma vykdyti bankroto administratoriui. Be to, bankroto bylą nagrinėjantis teismas ar kreditoriai, turėdami duomenų, kad įmonės administratorius nėra pakankamai aktyvus, ar iškilus pagrįstų abejonų dėl jo tinkamumo bei objektyvumo, turi teisę spręsti klausimą dėl jo atstatydinimo (ĮBĮ 11 straipsnio 8 dalis, 23 straipsnio 1 dalies 13 punktas). Šioje byloje tokių aplinkybių nebuvo nustatyta, nes bankroto administratorė vykdė visus kreditorių susirinkimo nutarimus ir jos veiklos ataskaita buvo patvirtinta kreditorių susirinkimuose bei teisme.

21.4. Didelis vaidmuo kontroliuojant bankroto administratorių veiklą tenka ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos, kurios funkcijos tiesiogiai apima bankroto administratorių veiklos patikrinimus, priežiūrą, nuobaudų skyrimą ir kt. Atkreiptinas dėmesys, kad kreditorė RUAB „KRK Baltic“ būtent ir pasinaudojo šiuo mechanizmu, nes kreipėsi su skundu į Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybą prie Finansų ministerijos ir jis buvo išnagrinėtas.

- 21.5. Dar viena bankroto administratoriaus veiksmų teisėtumo užtikrinimo priemonė yra įtvirtinta ĮBĮ 11 straipsnio 6 dalyje – įstatymų nustatyta tvarka administratorius privalo atlyginti nuostolius, kurie atsirado dėl jo kaltės. Bankroto administratoriaus profesinė civilinė atsakomybė privalomai draudžiama profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu. Todėl jeigu kreditoriui būtų padaryta žala neteisėtais bankroto administratoriaus veiksmais, tai tokiu atveju kreditorius taip pat galėtų kreiptis į draudimo bendrovę dėl žalos atlyginimo.
- 21.6. Būtent bankroto administratorius yra vienintelis subjektas, kuris vykdydamas kreditorių susirinkimų jam suteiktą teisę disponuoti bankrutuojančios bendrovės turto, tampa atsakingas už teisingą bendrovės turto bei lėšų paskirstymą (ĮBĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktas). Paskirstęs lėšas, bankroto administratorius šią informaciją teikia kreditoriams tvirtinti, o kreditorių susirinkimo nutarimai yra pateikiami bankroto bylą nagrinėjančiam teismui. Tai tik patvirtina, kad antstolis bankroto byloje negali atlikti jokių vykdomųjų veiksmų, juolab areštuoti bankrutuojančios bendrovės lėšų, jų savavališkai nusirašyti.
- 21.7. Antstolis nurašė lėšas nežinodamas, kokias lėšas (kam jos skirtos) jis nurašo iš bankrutuojančios bendrovės sąskaitos, t. y. ar tai bankroto administravimo lėšos, ar lėšos, skirtos kreditorių reikalavimams, administratorės atlyginimui ar kitoms privalomoms išmokoms dengti. Banko sąskaitoje esantys pinigai nėra atskirti ar pažymėti, kam jie bus paskirstyti, todėl antstolis, nurašydamas lėšas iš bankrutuojančios bendrovės sąskaitos, akivaizdžiai pažeidė bankroto įstatymo nustatytus tikslus, bankrutuojančios bendrovės ir jos kreditorių interesus. Todėl įtvirtinus antstolio dalyvavimą (ką vienareikšmiškai draudžia ĮBĮ nuostatos) bankroto procese, būtų paneigta imperatyvioji bankroto administratoriaus pareiga paskirstyti lėšas ĮBĮ nustatyta tvarka, nes tik jis žino, kokios lėšos yra gautos ir kokį jų paskirstymą nustatė kreditorių susirinkimas. Antstolio savavališkas veikimas ir lėšų nurašymas iš bankrutuojančios bendrovės banko sąskaitos yra neteisėtas ir pažeidžia ĮBĮ nuostatas.
- 21.8. Vilniaus apygardos teismas teisingai pažymėjo, kad kreditorės RUAB „KRK Baltic“ teisė į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą iš BUAB „SK Baltic“ administravimo išlaidoms skirtų lėšų reiškia tai, jog šios išlaidos turi būti atlygintos ĮBĮ 36 straipsnio nustatyta tvarka, o ne antstoliui vykdamas išieškojimą priverstine tvarka. Šis reikalavimas tenkinamas pirmumo eile iš administravimo lėšoms skirtų lėšų. Šį reikalavimą tenkina bankroto administratorius ĮBĮ nustatyta kreditorių reikalavimų tenkinimo tvarka, kurią išimtinai vykdo tik bankroto administratorius. CPK reglamentuotas vykdymo procesas yra savarankiškas nuo bankroto proceso ir šiuo atveju negalėjo būti taikomas dengiant atsiradusį RUAB „KRK Baltic“ finansinį reikalavimą. Tokia teismo išvada iš esmės atitinka ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamą praktiką bylose dėl bankroto procesą ir vykdymo procesą reglamentuojančių normų santykio (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. spalio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-826/2002; 2005 m. sausio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-41/2005; 2009 m. birželio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-259/2009; 2011 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-112/2011).
- 21.9. Vykdomasis dokumentas savaime nesuteikia antstoliui teisės jį vykdyti, nes CPK nuostatos, reglamentuojančios vykdomojo dokumento priėmimo stadiją, nustato antstoliui pareigą išsiaiškinti ir nustatyti, ar nėra ribojimų priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti. Vykdomojo dokumento išdavimas nesuponuoja absoliučios antstolio teisės vykdyti dokumentą ir atlikti vykdomojo proceso veiksmus bankrutuojančios bendrovės atžvilgiu. Antstoliai, vadovaudamiesi CPK nuostatomis, žino, kad jokių vykdomojo veiksmų jie negali atlikti, jeigu skolininkas yra bankrutuojanti bendrovė, nes šios bendrovės turta ir lėšas administruoja ir juo disponuoja ne antstolis, o bankroto administratorius.

21.10. Kasaciniuose skunduose pagrįstai nurodoma, kad teismo sprendimas, kuriuo kreditoriui priteisiamos sumos iš bankroto administravimui skirtų lėšų, privalo būti vykdomas ir jo vykdymą užtikrina bankroto administratorius, nes šie kreditoriaus reikalavimai turi būti patenkinti ĮBĮ 36 straipsnyje nustatyta tvarka. Tačiau kartu neteisingai aiškinama, kad ĮBĮ 10 straipsnio 4 dalies 4 punktas bankroto administratoriui suteikia išimtinės, neribojamas ir nekontroliuojamas teises, nes būtent šis įstatymas nustato net kelis bankroto administratoriaus veiklos kontrolės mechanizmus. Taip pat neteisingai nurodoma, kad administratorius gali pažeisti ĮBĮ 36 straipsnyje įtvirtintas normas, gali nevykdyti teismo sprendimų dėl sumų iš administravimui skirtų lėšų išmokėjimo kreditoriams, ir dėl to administratoriui nekils jokia atsakomybė, nes bankroto administratorius visiškai atsako už neteisėtus veiksmus (neveikimą) ir jam yra nustatyta atitinkama atsakomybė.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl antstolio teisės išieškoti skolą iš bankrutuojančios įmonės administravimo lėšų

22. Nagrinėjamoje byloje ginčas yra dėl to, ar antstolis turi teisę atlikti išieškojimą pagal vykdomąjį dokumentą iš skolininkės bankrutuojančios įmonės, kurios prievolė sumokėti skolą atsirado po bankroto bylos iškėlimo, ir skola pagal įsiteisėjusį ir vykdytiną teismo sprendimą priteista išieškoti iš įmonės bankroto administravimo lėšų.
23. Vykdyimo procesas yra imperatyviai reglamentuojamas viešosios teisės (proceso teisės) normų, todėl visi šio proceso dalyviai privalo laikytis CPK ir jo pagrindu priimtų kitų teisės aktų nustatytos vykdomųjų dokumentų vykdymo tvarkos. Tai, be kita ko, reiškia, kad antstolis, vykdydamas vykdomuosius dokumentus, turi teisės aktuose nustatytas teises, tačiau jo įgaliojimai negali būti aiškinami per plačiai, kad dėl tokio aiškinimo iš esmės pasikeistų įstatymo leidėjo antstoliui suteiktų teisių apimtis. Vykdyimo proceso teisinis reguliavimas visų pirma skirtas išieškotojo teisių ir teisėtų interesų apsaugai. Kartu vykdyimo procesas yra grindžiamas bendraisiais teisiniais teisėtumo, interesų derinimo ir proporcingumo principais, kurie reiškia, kad antstolis, vykdydamas vykdomuosius dokumentus, privalo imtis visų teisėtų priemonių išieškotojo interesams tinkamai apginti, nepažeisdamas kitų vykdyimo proceso dalyvių teisių bei teisėtų interesų (Antstolių įstatymo 3 straipsnio 1 dalis). Pagrindinė antstolio pareiga – savo iniciatyva imtis visų teisėtų priemonių, kad sprendimas ar nutartis būtų kuo greičiau iš tikrųjų įvykdyta, aktyviai padėti šalims ginti jų teises ir įstatymo saugomus interesus (CPK 634 straipsnio 2 dalis).
24. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje yra pažymėta, kad teismų sprendimų vykdymo taisyklės reikalauja iš antstolio, kaip viešosios teisės subjekto, veikti tik pagal jam suteiktus įgaliojimus (kompetenciją) (lot. *intra vires*), o bet koks kompetenciją viršijantis (lot. *ultra vires*) veikimas vertintinas kaip antstolio veiklos teisėtumo principo pažeidimas. Antstolio pareiga siekti kuo greitesnio ir realaus sprendimo įvykdymo turi būti atliekama atsižvelgiant į tai, kad nebūtų pažeidžiami įstatymo reikalavimai ir vykdyimo proceso dalyvių teisės bei teisėti interesai (žr.,

pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. liepos 12 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-7-273/2012; kt.).

25. CPK 585 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtinta antstolio reikalavimų privalomumo taisyklė, kai jis atlieka vykdymo veiksmus. Antstolio reikalavimai vykdyti sprendimus, pateikti turimą informaciją apie skolininko turtinę padėtį, susipažinti su sprendimams vykdyti būtinais dokumentais ar susilaikyti nuo veiksmų, galinčių trukdyti vykdyti sprendimus, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, privalomi visiems asmenims ir turi būti įvykdyti per antstolio nustatytą terminą. Asmeniui, kuris nevykdo antstolio reikalavimo ar kitaip kliudo antstoliui vykdyti vykdomuosius dokumentus, teismas gali skirti iki trijų šimtų eurų baudą už kiekvieną nevykdymo ar kliudymo dieną.
26. Taigi atlikdamas vykdymo veiksmus antstolis privalo veikti pagal CPK, Antstolių įstatymą, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1R-352 patvirtintas Sprendimų vykdymų taisyklės ir kitus teisės aktus, neviršydamas jam teisės aktuose suteiktų įgaliojimų. Nagrinėjamoje byloje keliamas klausimas, ar antstolis viršijo įgaliojimus atlikdamas vykdymo veiksmus dėl skolininkės įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, ir priimdamas patvarkymus, už kurių reikalavimų nevykdymą prašoma teismo skirti baudą bankrutuojančiai įmonei atstovaujanti bankroto administratorės įmonės vadovui.
27. CPK 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įmonių bankroto bylos nagrinėjamos pagal šio kodekso taisyklės, išskyrus išimtis, kurias nustato kiti Lietuvos Respublikos įstatymai. Išimtis iš šios taisyklės nustato ĮBĮ, pagal kurio 1 straipsnio 3 dalį, vykdamas įmonės bankroto procedūras, kitų įstatymų, tarp jų ir CPK vykdymą reglamentuojančios normos taikomos tiek, kiek jos neprieštaruoja šio įstatymo nuostatomis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. gruodžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-549/2014).
28. Įstatyme nurodytiems asmenims pateikus teismui pareiškimą dėl bankroto bylos įmonei iškėlimo ir teismui jį priėmus, pradeda galioti ĮBĮ įtvirtinti draudimai, susiję su bankrutuojančios įmonės finansinių prievolių vykdymu ir galimybe išieškoti skolas iš įmonei priklausančio turto. Remiantis ĮBĮ 9 straipsnio 3 dalimi, teismui priėmus pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo, jeigu dėl įmonės buvo priimti teismų ir kitų institucijų sprendimai ir pagal juos išduoti vykdomieji dokumentai, įmonės turtas (lėšos) pagal šiuos vykdomuosius dokumentus ir nurodymus gali būti areštuojamas, tačiau šio turto realizavimas ir (ar) išieškojimas sustabdomas, išskyrus šio įstatymo 33 straipsnio 4 dalyje nustatytus atvejus.
29. ĮBĮ 9 straipsnio 3 dalies normos esmė – sustabdyti visus vykdymo veiksmus, susijusius su išieškojimu iš skolininko (įmonės, kuriai prašoma iškelti bankroto bylą) turto, taip užtikrinant, kad visų skolininko, jeigu jam bus iškelta bankroto byla, kreditorių reikalavimai bus tenkinami ĮBĮ nustatyta tvarka (ĮBĮ 35 straipsnis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-369-421/2015).
30. Pagal ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punktą, įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą, draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitant palūkanų, netesybų, mokesčių ir kitų privalomųjų įmokų mokėjimą, išieškoti skolas iš šios įmonės teismo ar ne ginčo tvarka, išskyrus priešpriešinių vienaarūšių reikalavimų įskaitymą, kai toks įskaitymas galimas pagal mokesčių įstatymuose nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo nuostatas. Šioje nuostatoje įtvirtinti du draudimai: pirma, draudimas bankrutuojančiai įmonei vykdyti finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, antra, draudimas išieškoti iš jos skolas; jis skirtas bankrutuojančios įmonės kreditoriams ir išieškojimą vykdančioms antstoliams. Abiejų nurodytų draudimų paskirtis – užtikrinti kreditorių lygiateisiškumą bankroto proceso metu ir apriboti kreditoriams galimybę varžytis dėl įmonės

turto (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-369-421/2015).

31. Pagal CPK 626 straipsnio 3 punktą antstolis privalo sustabdyti vykdomąją bylą, kai skolininkui iškeliamas bankroto byla; tokiu atveju vykdomasis dokumentas persiunčiamas bankroto bylą iškėlusiam teismui. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. kovo 15 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-112/2011 konstatuota, kad CPK reglamentuotas vykdymo procesas yra savarankiškas nuo bankroto proceso. ĮBĮ nustatyta išbaigta, savarankiškai nuo CPK reglamentuoto vykdymo proceso funkcionuojanti bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės turto pardavimo ir kreditorių reikalavimų tenkinimo sistema, kurioje šio įstatymo priskiriamas funkcijas atlieka įmonės administratorius. Kreditoriaus reikalavimas dėl priteistų bylinėjimosi išlaidų iš bankroto administratoriui nustatytos administravimo išlaidoms skirtos sumos turi būti tenkinamas ne CPK nustatyta vykdymo tvarka, kurią atlieka antstolis, o ĮBĮ 36 straipsnio nustatyta tvarka (t. y. apmokant įsiskolinimą iš bankroto administratoriui nustatytų administravimo lėšų).
32. Vykdomųjų bylų sustabdymas ir vykdomųjų dokumentų perdavimas bankroto bylą iškėlusiam teismui yra bankroto bylos iškėlimo pasekmė, nes vienas iš įmonės bankroto tikslų yra sustabdyti individualų vykdymą ir kreditorių konkurenciją dėl bankrutuojančios įmonės turto. Taip užtikrinamas kreditorių lygiateisiškumo principo įgyvendinimas, kai visų kreditorių reikalavimai nukreipiami tenkinti proporcingai į bankrutuojančios įmonės turtą ĮBĮ nustatyta kreditorių reikalavimų tenkinimo eiliškumo tvarka, todėl kreditoriai, turintys teismo ar kitos institucijos išduotus vykdomuosius dokumentus, neįgyja pirmenybės, palyginti su tais kreditoriais, kurie neturi tokių vykdomųjų dokumentų.
33. Taigi antstoliui įstatymu suteikta teisė ir nustatyta pareiga CPK įtvirtinta tvarka vykdyti įsiteisėjusio teismo sprendimo pagrindu išduotą vykdomąjį dokumentą, tačiau tais atvejais, kai skolininkė yra bankrutuojanti įmonė, jos turto pardavimo ir kreditorių reikalavimų tenkinimo funkcijas atlieka įmonės bankroto administratorius ĮBĮ nustatyta tvarka. Priteistas bylinėjimosi išlaidas iš bankrutuojančios įmonės bankroto administratoriui nustatytos administravimo išlaidoms skirtos sumos apmoka bankroto administratorius. Antstolis gali priimti vykdyti teismo išduotą vykdomąjį dokumentą dėl išieškojimo iš bankrutuojančios įmonės administravimo išlaidų, tačiau jį priėmęs antstolis turi ne atlikti vykdymo veiksmus pats siekdamas priverstinio skolos išieškojimo, o sustabdyti vykdomąją bylą ir vykdomąjį dokumentą persiųsti bankroto bylą iškėlusiam teismui. Tenkinant bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės kreditorių reikalavimus, turi būti taikomos ne CPK normos, o ĮBĮ 33–36 straipsnių nuostatos, reglamentuojančios kreditorių reikalavimų tenkinimo tvarką.
34. Antstolio D. Traigio kasaciniame skunde nurodytose Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. birželio 26 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-301/2009 ir 2011 m. sausio 31 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-81/2011, kuria remiasi antstolis kasaciniame skunde, nėra pateikta išaiškinimų apie antstolio teisę vykdyti išieškojimą iš bankrutuojančios įmonės pagal prievoles, atsiradusias po bankroto bylos iškėlimo, o išaiškinta, kad palūkanos, kurių mokėjimo pagrindas atsirado po bankroto bylos iškėlimo, turi būti skaičiuojamos ir priteisiamos, taip pat kad bankrutuojančios įmonės patirtos išlaidos nuomos mokesčiui priskirtinos administravimo išlaidoms, nes bankrutuojančios įmonės statusas tokiu atveju nepanaikina ir neriboja bankrutuojančios įmonės civilinės atsakomybės pagal prievoles, atsiradusias po bankroto bylos iškėlimo.
35. Aktuali nagrinėjamai bylai yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-369-421/2015, kurioje nurodyta, kad net ir tais atvejais, kai įsiteisėjo ir tapo vykdytinas teismo sprendimas priteisti iš skolininko išlaidų ir nuostolių atlyginimą tik po to, kai įsiteisėjo teismo nutartis iškelti bankroto bylą tam skolininkui, taikytinas CPK 626 straipsnio 1 dalies 3 punktas, pagal kurį antstolis privalo sustabdyti vykdomąją bylą, iškėlus

skolininkui bankroto byla, ir vykdomąjį dokumentą persiūsti bankroto byla iškelusiam teismui. Kreditoriaus reikalavimai įmonei, kurių nepatenkino antstolis, yra tenkinami ĮBĮ nustatyta tvarka (ĮBĮ 18 straipsnio 1 dalis). Nurodytos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties išaiškinimas dėl antstolio teisių atlikti vykdymo veiksmus, kai skolininkui iškelta bankroto byla, yra reikšmingas nagrinėjamoje byloje, kurioje sprendžiamas tapatus teisės klausimas dėl antstolio teisės vykdyti išieškojimą iš skolininkės bankrutuojančios įmonės, todėl teisėjų kolegija remiasi nurodytu išaiškinimu.

36. Nagrinėjamoje byloje skolininkei UAB „SK Baltic“ bankroto byla iškelta Vilniaus apygardos teismo 2014 m. balandžio 22 d. nutartimi. Antstolis D. Traigys vykdė įsiteisėjusių teismų sprendimų pagrindu Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016 m. gegužės 3 d. išduotą vykdomąjį raštą Nr. 2-15630 ir Vilniaus apygardos teismo 2016 m. lapkričio 10 d. išduotą vykdomąjį raštą Nr. B2-1526-794/2016 dėl 270 Eur ir 490 Eur bylinėjimosi išlaidų išieškojimo iš skolininkės BUAB „SK Baltic“ administravimo lėšų išieškotojos RUAB „KRK Baltic“ naudai. Todėl antstolis turėjo sustabdyti vykdomąją byla ir ją perduoti bankroto byla iškelusiam teismui.
37. Dėl įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, prievolių, atsiradusių po bankroto bylos iškėlimo, vykdymo Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pasisakęs keliais aspektais. Tuo atveju, kai iškelus bankroto byla įmonė, atstovaujama profesionalaus bankroto administratoriaus, toliau vykdo ar sudaro naujus sandorius, reikalingus bankroto procedūroms vykdyti (ĮBĮ 17 straipsnis), ir dėl to kreditorius patiria nuostolių, tokių sandorių šalys laikytinos lygiateisėmis. Tai reiškia, kad bankrutuojančiai įmonei, atstovaujama profesionalaus bankroto administratoriaus, veikiančio, *inter alia* (be kita ko), kreditorių interesais, negali būti sudarytos palankesnės sandorio vykdymo sąlygos nei kitai sandorio šaliai. Tokių sandorių šalies padėtis negali būti tokia pati kaip kreditorių, kurių reikalavimai atsirado iki bankroto bylos iškėlimo, ir bankrutuojančios įmonės patiriamos tokių sandorių vykdymo išlaidos laikytinos administravimo išlaidomis ĮBĮ 36 straipsnio 3 dalies prasme (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-301/2009; 2009 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-301/2009; 2013 m. birželio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-381/2013).
38. ĮBĮ 36 straipsnio 1 dalyje (2015 m. spalio 15 d. įstatymo Nr. XII-1962 redakcija) nustatyta, kad pirmiausia apmokamos įmonės bankroto administravimo išlaidos, kurios mokamos iš bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės visų rūšių lėšų (gautų pardavus įmonės turtą, įskaitant ir įkeistą, įmonei gražintų skolų, ūkinės veiklos, turto nuomos ir kitų bankroto procese gautų lėšų), kai įmonė neturi lėšų arba jų nepakanka administravimo išlaidoms apmokėti, jos apmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka. Tai reiškia, kad jos atlyginamos anksčiau, nei tenkinami kreditorių reikalavimai. Jei įmonė patyrė bylinėjimosi išlaidų po bankroto iškėlimo administratoriui atstovaujant tokiai įmonei teisme, šios išlaidos gali būti priskiriamos administravimo išlaidoms, t. y. išlaidoms, būtinoms bankroto procedūroms tinkamai atlikti.
39. ĮBĮ 36 straipsnio 3 dalyje nustatytas administravimo išlaidų sąrašas nėra baigtinis, nes tokiomis išlaidomis pripažįstamos ir kitos kreditorių susirinkimo patvirtintos išlaidos, t. y. tokios, kurios atitinka administravimo išlaidų teisinę prigimtį ir paskirtį. Jeigu tam tikros išlaidos pagal savo teisinę prigimtį skirtos bankroto procedūroms atlikti, kreditorių interesams bankroto procedūrų metu ginti, įmonės veiklai (išskyrus ūkinę komercinę veiklą) užtikrinti, tai tokios išlaidos turi būti dengiamos iš administravimo išlaidų sąmatos. Jeigu įmonė patyrė išlaidų po bankroto bylos iškėlimo, svarstyтина, ar jos neturėtų būti priskirtos prie administravimo išlaidų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-112/2011).
40. Kasacinis teismas yra nurodęs, kad nustatant, ar išlaidos priskirtinos prie administravimo išlaidų, visų pirma reikia atsižvelgti į tokių išlaidų paskirtį, teisinę prigimtį, subjektus, kurių naudai tos išlaidos apmokamos, taip pat jų atsiradimo laiką. Pažymėtina, kad tiek įmonės turto gausinimas bankroto proceso metu, kai įmonė, atstovaujama bankroto administratoriaus, reiškia

reikalavimus skolininkams, tiek įmonės turto išsaugojimas, kai įmonė, atstovaujama bankroto administratoriaus, ginasi nuo jai pareikštų kreditorių reikalavimų, yra tiesiogiai susiję su įmonės bankroto proceso administravimu, o iš šios veiklos atsiradusios išlaidos priskirtinos prie įmonės bankroto administravimo išlaidų, kurių sąmatą tvirtina, keičia ir disponavimo jomis tvarką nustato kreditorių susirinkimas (ĮBĮ 26 straipsnio 2, 3 dalys) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-381/2013).

41. Kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad kai atsakovas, kuriam iškelta bankroto byla, atstovaujamas bankroto administratoriaus, ginasi nuo jam ieškovo pareikšto reikalavimo, laikydamas jį neteisėtu ir nepagrįstu, ir taip patiria bylinėjimosi išlaidų, taip pat kai atsakovas, atstovaujamas bankroto administratoriaus, nesutinka su ieškovo jam pareikštais turтинiais reikalavimais, siekdamas sutaupyti įmonės turto, patiria išlaidų teisinėms paslaugoms apmokėti, jos priskirtinos įmonės administravimo išlaidoms ir turi būti atlyginamos ĮBĮ 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-381/2013).
42. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo taip pat išaiškinta, kad įmonės bankroto administravimo išlaidos, į kurias įgyja teisę kreditorius po bankroto bylos iškėlimo, išieškomos ne CPK nustatyta tvarka, bet jos kreditoriui sumokamos ĮBĮ 36 straipsnio nustatyta tvarka, t. y. pirmiau už kitus kreditorius, neturinčius teisės į tokio pobūdžio išlaidų atlyginimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-112/2011). Taigi kreditorės RUAB „KRK Baltic“ teisė į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą iš BUAB „SK Baltic“ administravimo išlaidoms skirtų lėšų įgyvendinama ĮBĮ 36 straipsnio nustatyta tvarka, o ne antstoliui vykdant išieškojimą priverstine tvarka. Šį reikalavimą tenkina bankroto administratorius pirmumo eile iš administravimo lėšoms skirtų lėšų ĮBĮ nustatyta kreditorių reikalavimų tenkinimo tvarka.
43. ĮBĮ 23 straipsnio 3 punkte nustatyta, kad kreditorių susirinkimas turi teisę nagrinėti kreditorių skundus dėl administratoriaus veiksmų, o 4 punktas nustato, kad kreditorių susirinkimas turi teisę reikalauti, jog administratorius pateiktų savo veiklos ataskaitas, įskaitant administravimo išlaidų panaudojimo ataskaitą. Jeigu kreditorių susirinkimas administratoriaus ataskaitos nepatvirtina, administratorius per kreditorių susirinkimo nustatytą protingą terminą privalo pašalinti kreditorių nurodytus ataskaitos trūkumus ir teikti ją tvirtinti kreditorių susirinkimui pakartotinai. Jeigu pakartotinai pateiktos ataskaitos kreditorių susirinkimas nepatvirtina, ją gali tvirtinti teismas. Jeigu teismas nurodo administratoriui pašalinti ataskaitos trūkumus, bet administratorius per teismo nustatytą protingą terminą jų nepašalina ir (ar) teismas nepatvirtina jam pakartotinai pateiktos ataskaitos, teismas priima motyvuotą nutartį atstatyti administratorių ir šio įstatymo nustatyta tvarka paskirti kitą administratorių.
44. Aiškinant ĮBĮ 23 straipsnio 4 punktą konstatuotina, kad bankroto bylą nagrinėjantis teismas kontroliuoja bankroto proceso procedūros teisėtumą, dėl to turi diskrecijos teisę netvirtinti administratoriaus pateiktos administravimo išlaidų panaudojimo ataskaitos. Ataskaita negali būti pagrįsta ir tvirtinama kreditorių susirinkimo bei teismo, jeigu ataskaitoje iš administravimui skirtų lėšų nepadengtos išlaidos, kurios ĮBĮ 36 straipsnio prasme atitinka administravimo išlaidų teisinę prigimtį ir paskirtį, taip pat kurios būtinos bankroto procedūroms tinkamai atlikti.
45. Kreditorių susirinkimas pagal savo paskirtį sprendžia klausimus dėl įmonės veiklos tęstinumo, ginčus, kurie susiję su kreditoriais, jų teisių užtikrinimu, kontroliuoja bankroto administratoriaus veiklą (ĮBĮ 23 straipsnis). Bankroto administratorius yra atskaitingas kreditorių susirinkimui. ĮBĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktas nustato, kad bankroto administratorius vykdo teismo ir (ar) kreditorių susirinkimo bei komiteto sprendimus. Kreditorių susirinkimui neapgynus kreditoriaus interesų ir netenkinus pateikto skundo, kreditorius turi teisę skusti tokį nutarimą bankroto bylą nagrinėjančiam teismui ir teismas priima nutartį, kuri privaloma vykdyti bankroto administratoriui. Administratorius atsakingas už teisingą bendrovės turto bei lėšų paskirstymą

(IBĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktas). Paskirstęs lėšas, bankroto administratorius šią informaciją teikia kreditoriams tvirtinti, o kreditorių susirinkimo nutarimai yra pateikiami ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos bankroto bylą nagrinėjančiam teismui. Kreditorių susirinkimo nutarimas gali būti apskustas teismui ne vėliau kaip per 14 dienų nuo dienos, kurią kreditorius sužinojo arba turėjo sužinoti apie nutarimo priėmimą (IBĮ 24 straipsnio 4, 5 dalys).

46. Kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad lėšų bankrutuojančioje įmonėje nebuvimas neužkerta kelio ieškovui (kreditoriui) ateityje reikšti savarankišką reikalavimą asmeniui (asmenims), dėl kurių veiksmų (neveikimo) su ieškovu nebuvo atsiskaityta laiku, t. y. tuo metu, kai įmonėje buvo priimami sprendimai dėl ieškovui priklausančio turto naudojimo. Tokiais atvejais gali būti sprendžiamas ir administratoriaus atsakomybės klausimas (IBĮ 11 straipsnio 6 dalis). Bankrutuojanti įmonė privalo savo prievoles, reikalingas bankroto procedūroms užbaigti, vykdyti laiku ir tinkamai, o šių nevykdant – atlyginti ir kreditoriaus minimalius nuostolius, t. y. sumokėti reikalaujamas procesines palūkanas. Tokia pozicija neprieštarauja procesinių palūkanų instituto tikslui, nes skatina bankrutuojančią įmonę, atstovaujamą profesionalaus bankroto administratoriaus, laiku atsiskaityti su kreditoriais pagal kreditorių susirinkimo patvirtintą administravimo išlaidų sąmatą, o to nepadarius, užtikrina kreditoriaus minimalių nuostolių kompensavimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-301/2009).
47. Apibendrinama išdėstytus argumentus teisėjų kolegija konstatuoja, kad antstolis negalėjo vykdyti išieškojimo iš BUAB „SK Baltic“ turto vykdomosiose bylose, o kreditorės RUAB „KRK Baltic“ reikalavimo teisė į priteistų iš administravimo išlaidų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą turėjo būti įgyvendinama laikantis IBĮ 33–36 straipsniuose nustatytos tvarkos. Priėmęs vykdyti vykdomuosius dokumentus dėl priteistų bylinėjimosi išlaidų skolos išieškojimo, antstolis negalėjo priimti patvarkymų dėl šios skolos išieškojimo, o patvarkymais įpareigodamas skolininkę pateikti informaciją, taip siekdamas išieškoti skolą, antstolis šiuos patvarkymus priėmė viršydamas įgaliojimus. Todėl apeliacinės instancijos teismas pagrįstai sprendė už tokių antstolio patvarkymų nevykdymą neskirti skolininkės BUAB „SK Baltic“ bankroto administratorės vadovui baudos remiantis CPK 585 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią teismas skiria baudą asmeniui už antstolio teisėto reikalavimo nevykdymą.
48. Dėl išdėstytų aplinkybių teisėjų kolegija konstatuoja, kad nagrinėjamoje byloje nenustatyta teisinio pagrindo panaikinti skundžiamą apeliacinės instancijos teismo nutartį, todėl ji paliktina nepakeista (CPK 346 straipsnis, 353 straipsnio 3 dalis, 359 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

49. Kasacinis teismas turėjo 6,23 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. lapkričio 8 d. pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu). Šių bylinėjimosi išlaidų atlyginimas valstybei priteistinas lygiomis dalimis iš pareiškėjo antstolio Daliaus Traigio ir suinteresuoto asmens RUAB „KRK Baltic“, kurių kasaciniai skundai netenkintini (CPK 79 straipsnis, 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 8 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti iš pareiškėjo antstolio D. T. ir suinteresuoto asmens RUAB „KRK Baltic“ (j. a. k. 302554784) iš abiejų po 3,12 Eur valstybei bylinėjimosi išlaidų atlyginimo. Valstybei priteista suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas – 5660.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjos

Alė Bukavinienė

Janina Januškienė

Dalia Vasarienė